7/5611

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300 -275-2205
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Ankara
-1 ŞUBAT 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) T.B.M.M Başkanlığı'nın 18.01.2002 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5611-13014 /31099 sayılı yazısı.

b)Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 22.01.2002 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-637-2/358 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Azmi ATEŞ'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve kendileri adına tarafımdan cevaplandırılmasını tensip edilen 7/5611-13014 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğünün 99'ncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

EKLER :
EK 1- Önerge Cevabı
(3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sn. Hüsamettin ÖZKAN)

7/5611

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AZMİ ATEŞ'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5611-13014 Esas No'lu)

Soru 1,2,3,4,5,6:

- Bugün konutlarda halkımızın çok önemli bir bölümünün yakıt ihtiyacını karşılayan doğalgazın indirim yapıldıktan sonra bile ortalama 350 bin TL/metre küp gibi fahiş bir fiyatla satılmasının gerekçesi sadece dolardaki değişimle izah edilebilir mi?

Doların artışının fiyatlar üzerinde çok büyük etkisinin olduğunun düşünülmesi halinde, doların 1 600 000'den 1 400 000 TL'nin altına düştüğü bugünlerdeki yaklaşık yüzde 15'lik azalma niçin fiyatlara yansıtılmamaktadır?

- Bugün iki odalı bir evin, çok ekonomik kullanılması halinde bile, kış aylarında ortalama doğalgaz tüketimi en az 200 metre küpü bulmaktadır. Bu da aylık 70 milyon TL'ye tekabül etmektedir.

Sayın Başbakan; yapılan artışla birlikte Ocak 2002 tarihinden itibaren 162 milyon asgari ücret alan bir kişi bu doğalgaz parasını nasıl ödeyebilir?

Ödediği takdirde geriye kalan parasıyla ailesini nasıl geçindirebilir?

- Bir insanın hayatını devam ettirebilmesi için ekmek, su ve ısınma üç zaruri ihtiyaçtır. Bu kadar hayati önemi olan doğalgaza niçin lüks tüketim maddelerine koyduğunuz yüzde 18'lik KDV'yi uygulamaktasınız?

- Ülkemizde bazı vatandaşlarımızın sokakta veya sığındıkları yerlerde soğuktan donarak öldüğüne sahit olmaktayız.

Şimdi size sormak istiyorum. Ülkeyi yönetenlerin öncelikli ve en önemli görevlerinden birisi de; vatandaşlarının doğuştan kazanılmış en temel haklarından olan Yaşama Hakkını teminat altına almak olduğuna göre, iktidarınızda milyarlarca doları

buharlaştıran bankacılık sektörüne, 5-10 bankacıyı kurtarmak üzere 4 milyar dolar daha aktarmak için dün yasa çıkarmanıza karşılık, doğalgazın fiyatını öncelikle KDV'yi kaldırarak veya en azından yüzde 8'e çekerek makul bir seviyeye indirmeyi düşünmüyor musunuz?

Düşünmüyorsanız, nedenini açıklar mısınız?

- Şayet doğalgaz konutlara bu kadar yüksek fiyatla satılmaya devam edilirse, bu durum vatandaşlarımızı yeni arayışlara kalorisi düşük kömür ve odun kullanmaya mecbur bırakmayacak mıdır?

- Bu durumda vatandaşlarımız insan hayatını tehdit eden hava kirlenmesiyle burun buruna gelmeyecek mi? Bunun sebep olduğu tahribat nasıl önlenecek?

Cevaplar 1,2,3,4,5,6:

Doğal gaz satış fiyatlarının belirlenmesinde en büyük etken alım fiyatlarıdır. Bunun yanısıra alım dışı giderler ve dolar kuru da satış fiyatlarının belirlenmesinde oldukça etkendir.

Doğal gaz alım fiyatlarının belirlenmesinde etkin rol oynayan petrol fiyatları dünya genelinde bir düşüş seyrine girmiştir. Bu düşüş 2001 yılının 9. ayından itibaren başlamıştır. Ancak bu düşüşün Ekim ayında belirlenen kaynak fiyatlarına en ufak bir etkisi olmamıştır. Ekim ayında belirlenen alım fiyatlarına etki eden petrol fiyatı ortalaması 26 $/Varildir. Zira petrol fiyatlarındaki değişim, kaynak alım fiyatlarına 6 ila 9 ay sonra yansıyabilmektedir. Düşen her ayki petrol fiyatı doğal gaz alım fiyatlarımıza anında yansımamaktadır. Bu itibarla 2001 yılının son 3 ayında görülen petrol fiyatlarındaki düşüş 2002 yılı alım fiyatlarına yansıyabilecektir.

Ancak BOTAŞ Genel Müdürlüğü doğal gaz alımlarını dolar üzerinden yaparken, özellikle dağıtım kuruluşlarına (EGO, İGDAŞ, İZGAZ) ve sanayiye yapılan satışlarda fiyat TL olarak belirlenmekte olduğundan, bu sektörlerin fiyatlarının belirlenmesinde dolar kurunun seyri de ayrıca önem arzetmektedir. Dolar kurunun artış seyrinde olduğu hallerde;

doğal gazın satış fiyatının belirlendiği tarihteki TL değeri ile ödemenin yapıldığı dönemdeki TL değeri arasında doğan kayıp, BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından üstlenilmektedir.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün Aralık 2001'de dağıtım kuruluşlarına uyguladığı satış fiyatı ile BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün satış maliyeti ilişkilendirildiğinde kar marjı %9 olmaktadır. Bu nedenle, BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün dağıtım kuruluşlarına uyguladığı satış fiyatlarında fahiş kar sözkonusu olmadığı gibi 2000 yılı Temmuz-2001 yılı Temmuz ayları arası değerlendirildiğinde, satış maliyetlerinin artmış olmasına rağmen, bu artışların satış fiyatlarına aynı şekilde yansıtılmamaması sebebiyle, BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün dağıtım kuruluşlarına yapılan satışlarında, maliyetlerinin altında satış yapma durumu hasıl olmuştur.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün Dağıtım Kuruluşlarına (İstanbul'da İGDAŞ, Ankara'da EGO, İzmit'te İZGAZ) uyguladığı Doğal Gaz Satış Fiyatı'na en son 01 Kasım 2001 tarihinde artış yapılmış, fiyat KDV hariç 243.502 TL/m^3 olarak belirlenmiştir. BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nce, Aralık ayında Dağıtım Kuruluşlarına uyguladığı satış fiyatında artış yapılmamış, Kasım ayı fiyatı aynen uygulanmıştır. 07.01.2002 tarihinde Başkanlığımda, belediye başkanları ve dağıtım kuruluşları genel müdürleri ile yapılan toplantı neticesinde BOTAŞ Genel Müdürlüğü, dağıtım kuruluşlarına uyguladığı fiyatlara 08.01.2002 tarihinden geçerli olmak üzere %6,65 oranında indirim uygulamıştır. Diğer taraftan 08.01.2002 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile de dağıtım kuruluşlarının satış fiyatlarına getirilen üst sınır %45'ten %30'a düşürülmüştür. Dağıtım Kuruluşlarına uygulanan satış fiyatı 08.01.2002 tarihinden geçerli olmak üzere %6.65 oranında indirim sonrası, KDV hariç 227.300 TL/m^3 olarak belirlenmiştir. Son olarak, 01 Şubat 2002 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan fiyat ayarlaması sonucunda, satış fiyatı KDV hariç 213.662 TL/m^3 olarak belirlenmiştir.

Önümüzdeki dönemlerde de BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün satış maliyetleri ve dolar kurunun seyri dikkate alınarak, dağıtım kuruluşlarına satış fiyatlarının, hakın alım gücünü zorlamayacak bir şekilde belirlenmesine devam edilecektir.